

ПРОГРАМ

55. БРАНКОВОГ КОЛА

Од 11. до 17. септембра 2026.
Сремски Карловци – Стражилово – Нови Сад

ЗАПИС О АЛЕКСИЈУ РАДИЧЕВИЋУ

Негдањи ученик Карловачке гимназије, Тодор Радичевић довео је 1835. године у Сремске Карловце из Земуна за руку два своја малолетна сина без мајке. Беху то једанаестогодишњи Алексије (будући Бранко) и десетогодишњи Стеван. Дечаци су уписани у Карловачку гимназију 7. октобра поменуте године. Тада су Сремски Карловци изгледали другачије, још нису постојале велике зграде на данашњем тргу што носи песниково име. Тадашња зграда гимназије, у којој су се Бранко и Стеван школовали, била је ониска и веома скромна. Пре Бранка у гимназији се школовало четрдесет пет генерација. У то време Сремски Карловци били су изузетно лепо и живописно место, најбогатија варош у источном делу Срема, а уза све то прворазредни духовни и културни центар.

15. БРАНКОВО КОЛО

12. септембра – 5. октобра '86.

Сремски Карловци – Стражилово – Нови Сад

Домаћин Ненад Грујић са Рајком Петровић Ноћом, Новаком Килибардом, Рањом Пойовом, Изејом Сарајлићем... на Округлом сјелу Феномен Бранко, Карловачка гимназија, 1986.

Као ђак Карловачке гимназије, Алексије Радичевић није био познат као песник и ниједну песму на српском језику није написао у Сремским Карловцима. Тек једну на немачком, као школски састав. После завршеног школовања у Карловачкој гимназији, 1841. године отац Тодор уписује своје синове на студије философије, то јест мудрољубија у Темишвару, где умире двадесетогодишњи Стеван. У Темишвару Алексије Радичевић пише своју прву песму на српском језику, чувену „Девојку на студенцу“, а потом 1843. године стиже у Беч, где ће студирати и право и медицину (да би сам себе лечио од јектике). Тек 1847. године, превodeћи своје име с грчког (Алексиос), он посрбљено – Бранко, ставља на корице свог штампаног песничког првенца у Бечу. Отишавши из Карловачке гимназије, Бранко никад није заборавио Сремске Карловце и Стражилово. Као аркадијска успомена, духовна и дионизијска лепота они су заувек населили Бранкову поезију.

Петшак, 11. септембар

Библиотека „Бранко Радичевић“
(„Соба Дејана Медаковића“);
Сремски Карловци, Прерадовићева 1а, 11 часова

*Ој, Карловци, месито моје драго,
к'о деиенце дошао сам амо...*

ОТВАРАЊЕ 55. БРАНКОВОГ КОЛА

Поздравна реч:

Ненад Грујичић, председник Бранковог кола

Беседа о Бранку Радичевићу:

Душко Новаковић

Душко Новаковић поклаже цвеће на Бранков гроб, Сиражилово, 2007.

Песнички дарови:

Ранко Чолаковић, Јулија Капорњаи, Дамир Малешев, Коста
Косовац, Јована Анђелић и Георгије Марковић

Млади музички дарови:

Ученици ОШ „23. октобар“ из Сремских Карловаца

Глумачки дарови:

Даница Петровић и Бошко Петров

Млади рецитаторски дарови:

Ученици основне школе из Сремских Карловаца

Водитељ: Бојана Јеленковић

Суботица, 12. септембар

Бранков гроб, Стари споменик,
Стражилово,
10 часова

*Амо, живо, цвећу њошјајџе,
џа џа с' млади њуно накидајџе...*

– Свећу прислужује и цвеће полаже:
Иван Деспотовић

– Бранкове песме „Укор“ и „Девојка на студенцу“
говори Даница Петровић

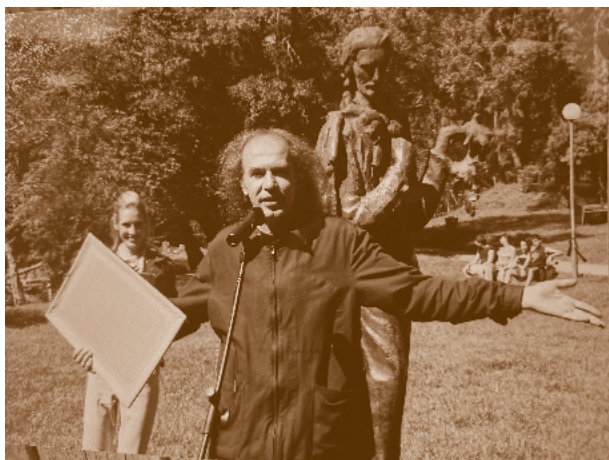
Песници и уметници на Бранковом гробу на Стражилову 2006.

Стражилово – „Бранков чардак“,
поред доњег споменика Бранку
11 часова

УРУЧЕЊЕ НАГРАДЕ „СТРАЖИЛОВО“

Лауреати:

- Живко Николић, за укупни песнички опус
- Ана Ранђић, за најбољу књигу поезије
- Анђела Цвијетиновић и Георгије Марковић,
за најбоље песничке првенце

*Боро Кайеџановић као добитник Печаџа вароши сремскокарловачке на
Стражилову поред споменика Бранку 9. септембра 2006.*

Стражиловски митинг поезије

Драгица Стојановић, Александар Арсенијевић, Слађана Миленковић, Тања Прокопијевић, Дамир Малешев, Иван Деспотовић, Јасна Миленовић, Лидија Ћого, Марија Пргомелја, Растко Лончар, Наташа Нара Радосављевић, Никола Раусављевић, Ана Ранђић, Јелена Трајановски Станковић, Милан Ћосић, Јелена Вујановић, Бојана Јеленковић, Анђела Цвијетиновић, Георгије Марковић и Јована Анђелић

Шаховски клуб Новог Сада, Пашићева 26, 18 часова

*Много ли се шада кадикада
у се лава поуздала млада...*

38. ПЕСНИЧКИ ТУРНИР У ШАХУ

„Шаха је играо врло вешто и врло је брзо покретао фигуре“

– Јован Ђорђевић о Бранку Радичевићу, поводом сусрета у
Земуну 2. априла 1849.

Млада шаховска симултанка – за поезију

У сарадњи са Шаховским клубом Новог Сада, у знак захвалности за вишедеценијско креативно присуство и исказану стручну помоћ на свим досадашњим песничким турнирима на Бранковом колу, а у знаку сећања на Бранка Радичевића као шахисту у Бечу, Земуну и другде, симултанку приређује FIDE мајстор Жељко Медар. Као угледни шаховски педагог, Медар је четврт века сарадник Бранковога кола, најпре као судија на песничким турнирима у Сремским Карловцима и на Стражилову. На 55. Бранковом колу биће играна симултанка са песницима Бранковога кола, јавним личностима и младим шахистима, најбољим представницима шаховских школа. – Најбољи играчи на турниру добиће вредне награде – нове песничке књиге Бранковога кола овенчане престижном наградом „Стражилово“

*Шаховски дој са Љубивојем Ришумовићем уз киџицера Владимира
Јовићевића Јова на турниру у Сремским Карловцима, 1999.*

Ушорак, 15. сeйшeмдaр

Српска православна црква Светог оца Николаја
Сремски Карловци, 13:30

*Да ми како с ѿрава ѿуѿа
душа млада не залуѿа...*

ПАРАСТОС АЛЕКСИЈУ БРАНКУ РАДИЧЕВИЋУ

Чинодејствује митрополит сремски господин Василије са
карловачким свештенством и богословима

*Са владиком сремским Василијем и ѿсницима на ѿрасѿосу Алексију
Радичевићу у Саборној цркви Свеѿоѿ оца Николаја у Сремским
Карловцима 2006.*

...

Карловачка богословија „Свети Арсеније Сремац“, 14:00

Певам дању, ѿевам ноћу...

Хришћанске теме О СТВАРАЛАЧКОЈ РАДОСТИ

Говоре:

Небојша Дугалић
Архимандрит
Клеопа Стефановић

*Небојша Дуѿалић, добѿиѿник Велике ѿовеље Бранковоѿ кола,
Карловачка боѿословија, 2025.*

Среда, 16. септембар

Гимназија „Исидора Секулић“

Нови Сад, Платонова 2

11 часова

*А у вече, у својој старости,
да се сејши сунашца младости...*

СУСРЕТ С ПЕСНИКОМ

Ласло Блашковић

Модератор:

Дамир Малешев

Гимназијалка-песникиња:

Николина Милошевић

*Ласло Блашковић у просјоријама Бранковој кола,
Сремски Карловци, 1998.*

*Дамир Малешев прима награду БРАНКО за најбољу песму
средњошколаца, 15. Бранково коло,
Карловачка гимназија, 1986.*

Четвртак, 17. септембар

Библиотека „Бранко Радичевић“
(Соба Дејана Медаковића)
Сремски Карловци
Прерадовићева 1а
11 часова

*А овде се њојок нашалио
ја нам јуџа младим јрејречио...*

ЗАТВАРАЊЕ 55. БРАНКОВОГ КОЛА ПЕСНИК ЗА ДЕЦУ У БИБЛИОТЕЦИ

Тодор Бјелкић

Модератор:

Георгије Марковић

– Гости даровити ђаци-песници, глумци, рецитатори ОШ „23. октобар“ из Сремских Карловаца

Тодор Бјелкић са домаћином и Милицом Уверић, ујравницом Српске
чијџаонице у Ирију, Карловачка дојословија, 2025.

Бранко Радичевић

РИБАРЧЕТА САН

Ал' се небо осме'ива!
Ал' се река плави!
А рибарче у чун снива,
Јасно к'о на јави.

Он 'итнуо удичицу,
Рибицу је стек'о,
Метнуо на жеравицу
Па је тако пек'о.

„Жеравице, де се труди,
Немој тако споро!”...
Рибица му веће руди,
Готова је скоро.

Руди риба – јоште мало –
Сад му је печена!
Срце му се заиграло:
„Амо сад, милена!”

Доле ћемо јако сести;
Ал' ће да се слади!
„Мор'о бих те, рибо, јести
И да није глади!”

Па је узе, па њом брже
Да примакне к усти –
Чун се љуљну – он се трже –
Оде санак пусти!

ПЕСМЕ О БРАНКУ

Петар Петровић Његош
(1813–1851)

БРАНКУ РАДИЧЕВИЋУ

Пјевче драги, Србе врли,
искро жива ђачког круга,
нек Аполо тебе грли,
нека Орфеј тражи друга.

У вилинском пјеваш Колу
као славуј усред луга;
тебе за род пјесма грли
као небо вита дуга.

Ајде, роде, колу амо
да јуначки попјевамо;
глас нек јечи, нек се чује,
нек цркају љуте гује!

Свечано ојиварање 16. Бранковој кола, 1987.

Јован Јовановић Змај
(1833–1904)

БРАНКОВА ЖЕЉА
(Причула се З. Ј. Ј.–у)

Ја познадох што несам познаво,
Први санак ја сам већ одспав'о,
Први санак гробовања мога,
Први санак мира вечитога.
– Прелетела лѐтом врх менека
Половина половине века,
А ја лежим у далеком крају,
У туђини, туђем завичају.
Шта то тресе моје ледне груди?
– Трошни пепо лако се не буди,
Канда брује топови са стране,
Где сам младе проживово дане.
Ил' се руши, ил' се нешто зида,
Ил' баш раја окове раскида!
Свиће л' зора оне среће лепе,
За ком срца и у гробу стрепе?
Кличе л' вила из србинских гора?
Је л' већ ора која доћи мора?
Јесте, јесте – дој се љути заче,
Марков топуз из мора искаче,
Србин диже мача пламеного
На Турчина, на душмана свога.
Скотија се бесомучно стрви,
А мој Србин неће жалит' крви.
Крв ће тећи потоком и реком,
Где се сузе ронише лелеком,
Крв ће тећи преко српских страна,
Ал' ће суза бити убрисана.

Полетеће велико и мало
Да одбрани што се српско звало;
Заиграће коло витезова,
Дивна слика моји' млади' снова,
Што сам негда тако жељно чеко,
– А мој пепо да је надалеко.

А кад буде, па та мука мине,
Кад слобода као сунце сине,
Кад се крвца опере студенцем
А јунаци овенчају венцем,
Српске земље оките се миром,
Српска деца ружом и шимширом,
Српске моме струком рузмарина,
Српска мајка кад загрли сина, –
Кад се сунце на школе осме'не,
Ај, на школе и дарове њене,
Мудре књиге кад полете лѐтом,
Да Србина изједначе с' светом,
Кад запева Равијојла вила:
„Сад је јава што сам негда снила!“
Зар ни онда кад се мети стиже,
Кости моје да не дођу ближе?

Туђа рака, ледена је рака,
Туђа земља никад није лака,
У даљини мучно ми се лешка,
Туђина је и мртвацу тешка.
Ај, Србине, а мој живи брате,
Задрхћем се кад помислим на те!
Српска момо, селе моја мила,
Ти ми неси гроба ни видила,
Та ни гроба, ни на гробу цвета, –
Туђа нога по њему се шета.

Српски доли, пуни рајска чара,
 Српске горе, жељо моја стара,
 И потоци што жуборе туди,
 Мртво срце још за вама жуди,
 За потоком, за зеленим лугом,
 За славујем, мојим старим другом,
 И за липом, за мирисом њеним,
 За песмама што се туда оре,
 Што се оре од горе до горе!

*Ружица Сокић, Горан Сулџановић, Весна Чийчић, Гордана Ђурђевић,
 Милица Грујићић и Љиљана Пешировић на Свечаном ојвањању 35.
 Бранковој кола 2006.*

Стражилово, дивно Стражилово,
 Ја сам тебе у звезде ков'о,
 Теби пево, о теби сам снев'о,
 Ал' од тебе нешто и захтев'о:
 Кад ме смрца отргне од људи,
 Да ме примиш ти у своје груди!

Зар ти никад није на ум пало,
Што си негда Бранку обећало!
Србе брате, и Српкињо селе,
Којима се јоште данци беле,
Растав'те ме са овом даљином,
Моје кости оперите вином,
Па их нос'те нашем завичају,
Завичају, мом негдашњем рају,
Пренес'те их браћо моја мила,
Поред оног убавог Белила,
Кроз Карловце, где сам младост пров'о,
Па на оно дивно Стражилово:
Ту још једну стару отпевајте,
Ту ми, браћо, кости закопајте,
Ту би мртав права мира дост'о...
– Србадијо, не било ти просто!

1877.

Са Весном Чийчић и Вуком Крњевићем у Сремским Карловцима, 1992.

Лаза Костић

(1841–1910)

О ПРОСЛАВИ БРАНКОВА „ЂАЧКОГА РАСТАНКА“

Јутрос, баш у разданак,
буди ме галама:
славе „Ђачки растанак“,
„Песму над песмама“.

Јутрос, баш у разданак,
зла ме слутња слама:
зашто „Ђачки растанак“
„Песма над песмама“.

Заноси л' вас горски хлад
оног Стражилова,
где се Бранко зелен, млад,
жића наживова?

Или вина пуни „ћуп“,
или „цура мала“?
Или оно „опа цуп“? –
Све је то тек шала.

*Са Момом Кайјором домаћин ојшвара изложбу Драјоша Калајића,
Сремски Карловци, 1992.*

Филип Радичевић

(1839–1917)

ПОЗДРАВ СРПСКОМ ПЈЕСНИКУ
БРАНКУ РАДИЧЕВИЋУ

При подизању споменика
у Сријемским Карловцима на Стражилову

Ето Бранко мјесто оно!
За којим си ти тежио,
Из ког си нас, наш славују,
Врелом пјесмом веселио.

Измеђ оних гора то је
Кудијен си пролазио!
Кроз чаробно Стражилово
Гдје си дуго боравио. –

Одатле си радо пјева’
Српску славу и слободу,
Те на дику и на понос
Живео си своме роду!!

Желећ ув’јек да ти Српство
Будућности бољој крочи!
Да с’ опрости тешког јарма
И убрише сузне очи?!

Веселије у грудима
Да му тужно срце бије –
Да га искра од слободе
На једанпут обасије?!

Да са златних струна Србин,
Циљ постигне и слободу!
Да заблиста Слава Српска?
Као сунце на свом своду. –

Ал' те рана смрт угради!
У наручја своја клета –
Не даде ти да довршиш
Сјајна дјела започета!

Већ из руку истрже ти
Звучне гусле јаворове!
Са којих се глас умилни
Ражљегаше кроз лугове.

Дични Бранко! Знај да ниси
У туђини од сад више. –
Већ међ' својом браћом милом,
Што ти жељу испунише.

На гробу ти О м л а д и н а
Сјајан спомен данас диже,
Над сјенама праха твога,
Који лани овдје стиже.

По коме се, Бранко, знади,
Туђа нога већ не шета!
Но уз тебе свако врсно
Мирисаво цв'јеће свјета.

На гранчице тога цв'јећа
Стражиловски славуј слеће
Те уз пјесму в'јенац прави
Над твојим се гробом меће.

Одатле је твој геније
Узл'јетао над облаке,
Свијет красни посматрао
Тражећ зори нашој зраке. –

Женијална твоја мисо
Одатле се заносила –
Да се коло слоге хвата
Рад слободе српства мила.

Одатле си подгријао
Браниоце рода свога
Да с' у складу мети иде
Порад жића народнога?!

Ц р н а г о р а твоја дична
С Ловћена ти камен справи
У знак рода и љубави
Да над гробом твојим стави.

У „Пут“ си је испјевао!
Над жртвама од чудеса,
Наслика' си грудву њену –
Славом више од небеса.

Са разлијех Српских гора
Камен ти се слоге меће,
Да се једном дух јединства
Бранковијем колом креће. –

Рад јединства жељенога!
Да се теби спомен диже,
Да се спаје српство дробно –
Које теби в'јенце ниже.

Стражилову доћ не могох
Да се скучим праху твоме,
И испуним братску жењу
У грудима срцу моме!

Да пољубим хладну плочу
Мјесто тебе, стрико мили,
Ох чуј, виђи, како су се
Око тебе искупили!

Скупили се Стражилову
Око хладног гроба твога,
Да ти даду, Бранко, поздрав
Из дубине срца свога!

В и с је одсад Стражиловски,
Оста роду вјечно славан!
А споменик гроба твога
Символу је српском раван.

Сад почивај, стриче мили,
Убавоме у твом крају –
Стражилово сад је дично,
За њ и странци сада знају.

Са Видом Оїњеновић у Карловачкој ђимназији 1992.

Васа Крстић

(1849 – 1910)

МОМЧЕ ПРЕД КРЧМОМ

– Пародија

Кад сам синоћ овде био,
И добро се поднапио,
Прође мома црна ока,
Вита тела, лака крока, –
Поздрави ме, зборит' оде:
Та доста си пио, роде! ...
Ове речи дивне селе,
Млађана ме свег занеле.
Ја поскочих, до ње стиго,
Дигох полић, руку диго;
Рука дрхти...полић доле, -
Оде на две на три поле! ...
Још од њега парчад стоје,
Али нема моме моје...
Кад би само опет дошла,
Ма и литра 'вако прошла!...

Ој, Бранкова света сени,
Прости грешном, прости мени!

Др. Казбулдуц

Са Дејаном Медаковићем, Нови Сад, 1995.

Авдо Карабеговић

(1878 – 1908)

БРАНКУ

Јасни звуци твојијех пјесама
Јоште грију наша срца млада,
Света мисо „ђачког ти растанка“
Нашој души једина је нада.

Пјесме твоје, наши осјећаји,
Туговање њежно ти и чисто,
Радост твоја у нашим срцима
Ко у твоме огледа се исто.

Ти си био, што је сунце св'јету,
Ти нам био што и роса цвјету,
Твоја слава и нас прославила,
Бујност твоја и нас осилила.

Штета сунцу, што те још не грије,
Штета пјесми што те више није,
Штета земљи што те млада крије,
Штета, Бранко, што те Српству није!

*Крсћивоје Илић, Боро Кайеџановић и Јелена Алексић
чекају да напјивује на Свечаном ојиварању 35. Бранковој кола 2006.*

Гвидо Тартаља

(1899 – 1984)

БРАНКО

Летујемо, зимујемо
на домаћој драгој груди:
једни друге смењујемо
као дани....

Зора руди
и пробуди
девојчицу,
чобанчицу,
и уплете златну косу,
танке власи,
у преслицу...

Пада вече,
сенку баца
на равницу
с белим стадом јагањаца,
и просипа к'о прах росу
и умије чобанчицу
и накваси
ногу босу...

Поток тече
и жубори,
и коло се усталаса,
песма ори
из свет гласа
са циктањем девојака
вита стаса
кано јела,
белих мома једра тела
и момака
и преноси кроз равницу
поскочицу
као шум у лисној гори...

И ноћ крадом се прикрада
преко сочних винограда,
и ноћ прене
успомене,
тамбурицу,
танку жицу,
жицу сјајну;
узнемири девојчицу,
њену тајну...

И опет се небо плави,
и опет се зора јави,
зора руди,
запева из пуних груди
и растера вранце мрака
и распева шеву птицу;
на мекани саг пашњака
зове малу чобаницу
– еј да хита! –
и у зрела зове жита
жетеоца, жетелицу...
Ноћи, зоре...
летујемо, зимујемо,
А ти, Бранко,
од уранка
сваког дана, годинама,
и под липом и на трави
у пролеће и у јесен
с песмама си, свеж са нама
да дирнеш у тамбурицу
млад, занесен
с белом зором на свом лицу.

Скендер Куленовић
(1910–1978)

БРАНКО СИНЕ

Да је мени умријети ко ти,
с лисјем жутим што зелено пада,
да жутога не видим никада,
већ олују и славуја и

шарну дугу у свој сућен дан,
данак бијели што ми се помаља,
сијед да пјесме узвијездим из траља,
рад од свијета понесем у сан.

Лисје жути веће по дрвећу,
већ смрт пали своју жуту свијећу,
здроаво да сте, премили ми сви!

Дође доба кад клецавом ногом
идем и ја и говорим збогом,
узми мене сад подруку ти.

Горан Бадић, Брајислав Милановић, Файиима Карарић, Боро
Кайеџановић, Ненад Грујичић и Мирко Вуковић у Бранковом колу 2006.

Борислав Михајловић Михиз
(1922–1993)

КОЈИМ СМЕРОМ

Јуче стари
без чари,
па кука Массука,
а лањски Црњански
старим се кораком краде.
(Написали један стих
у четири баладе).

Данас ови „нови“
чупају па саде,
Крклец Густав учи устав,
а Десанка Радованка
са Тартаљом без престанка
из новина пије вина.

Стиховима каде.

Свуда рачуни стари
и нови неплаћени дуг,
свуда се песме штуре
играју жмуре.

Михизе, на лево круг,
Па назад,
Не, напред,
До Бранка, до Ђуре!

Нова се песма тражи,
Ал стара искреност иште.
Истину, ко заставу на висину,
А стихове на бојиште!

Бранко Миљковић
(1934 – 1961)

БРАНКО

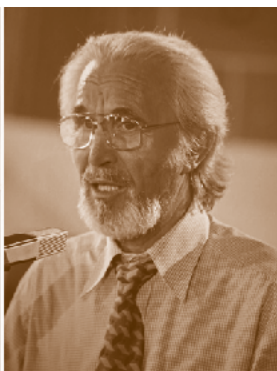
Ноћ испод земље развеселим
Израсте ветар у нежну биљку
из тог поднебља где светиљку
и птицу никад не доселим

Непронађене пропланке крви
у пешчано подне сам одболовао
ал топли хлеб твог имена још мрвим
птицо међу пределима, Стражилово

земљо преко мога заспалог ума
Док лист по лист умире шума
Дете сакривено у једном пољупцу пати

сутра рођено. О нек се ветар с биљкама измотава
Нека се камење пред невидљивим раскршћем успава
Само да л ће на скелету осмех мој препознати?

*(Из цвећника „Ао, данче, ала си ми бео“;
Бранково коло, 2024.)*

*Песници Раша Појов, Крсјивоје Илић и Љубивоје Ршумовић на
Свечаном ошћвању 35. Бранковој кола 2006.*

Са ђесницима из свећа у дворишћу Карловачке ђимназије, 2006.

*Са Свећланом Бојковић у близини
Бранковога гроба, Сјражилово
1991.*

*Са немачким ђесником Рихардом
Пићирасом и Сјеваном Тонћићем у
Бранковом колу, 2002.*

Бранково коло у 2026. години помогли:

- Секретаријат за културу АП Војводине
 - Управа за културу Града Новог Сада
 - Ливница „Промил“ Д.О.О. Жабаљ
-

Каталог манифестације

Главни и одговорни уредник:

Ненад Грујичић

Ликовно-технички уредник:

Милан Маричић

Оперативни сарадници:

Милена Борић, Георгије Марковић и Даница Грујичић

Коректура: Нада Урошевић

www.brankovokolo.org

kolobrankovo@gmail.com
